

Zadání pro semináře z předmětu
Mezinárodní právo veřejné II – mezinárodní právo humanitární
Ak. r. 2006/2007

Situace: Ali Kedar Farcha je obyvatelem malé obce Shrom poblíž města Qandaharu (Afganistan). Vesnice Shrom je obývána klanem Murgulovců, jehož příslušníky je i Aliho rodina. Aliho otec Mirza Kedar Farcha byl významným členem klanu Murgulovců. Svůj respekt získal jako schopný bojovník proti sovětským vojskům v době sovětsko-afgánské války. Přestože Mirza zahynul v boji, klan nezapomněl jeho zásluhy a dal Mirzovi stádo ovcí. Ali Kedar, jako jediný muž v rodině, po smrti otce se svou rodinou obdělával půdu a staral se o rozsáhlé stádo ovcí.

Po pádu vlády Talibanu se klan Murgulovců nejdříve držel strany Koalice (zřejmě kvůli velkým úplatkům významným rodinám klanu). Avšak s odstupem času se tato podpora zmírnila a v roce 2004 vojenští zpravodajové Koalice zaznamenali fakta, jež nasvědčovala tomu, že klan Murgulovců podporuje talibanské oddíly. Na podzim téhož roku Koaliční jednotky s podporou letectva zničily kolem stovky talibanských bojovníků na území klanu Murgulovců. Při tomto útoku zahynuli také obyvatelé vesnice Shrom a byla zničena velká část stáda Aliho Kedara Farcha. Tento fakt znamenal začátek otevřené podpory talibanským oddílům ze strany klanu Murgulovců, což také předznamenalo konflikt klanu a Koaličních sil. Mnozí muži z klanu začali formovat bojovné oddíly. Aliho život zaznamenal také změny, začal obdělávat půdu s mákem a nepravděpodobně se účastnil bojových akcí klanu (jinak by nezískal povolení na pěstování máku ze strany klanu).

Dne 11.9.2005 při jednom z vojenských střetů s koaličními silami se Ali zranil, ale na rozdíl od mnoha jeho spolubojovníků nepadl do zajetí Koaličních sil. Nicméně tato situace netrvala dlouho. Koaliční síly pokračovaly v pátracích akcích i během dalších dnů a našly zraněného, vysíleného Aliho v jeskyni, blízko bojiště. Byl oblečen v místních šatech s turbanem na hlavě, měl u sebe náboženskou knihu v Perštině a samopal AKS-47 s náboji.

Alimu poskytli první pomoc a pak jej vrtulníkem dopravili do zajateckého tábora blízko Kábulu, kde se nachází do současnosti.

Otázky:

1. Lze Aliho Kedar Farcha považovat za kombatanta? Podle jakých znaků?
2. Jaké mezinárodněprávní normy se použijí na případ Aliho Kedara Farcha?
3. Posuďte situaci: Koaliční síly našly Aliho nezraněného, se samopalem v ruce při pastevecké činnosti.
4. Za jakých podmínek lze postihnout Koaliční vojáky za smrt obyvatel vesnice Shrom? Podle kterých mezinárodněprávních norem?

Právní předpisy:

1. CHUTNÁ, M., JÍLEK, D., *Mezinárodní právo humanitární v dokumentech*, Brno, 1994
2. HOBZA, A., *Dokumenty ke studiu mezinárodního práva*, Praha, 1931.

Povinná literatura:

1. ČEPELKA, Č., ŠTURMA, P., *Mezinárodní právo veřejné*, EUROLEX BOHEMIA, Praha, 2003, str. 681-752
2. POTOČNÝ, M., ONDŘEJ, J.: *Mezinárodní právo veřejné, Zvláštní část*, Praha, C.H. Beck, 2003, str. 381–439
3. SEIDL-HOHENVELDERN, I., *Mezinárodní právo veřejné*, Praha 1999, str. 347-370